

Familie rechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), 8 december 2017
16/3578/B

Huwelijk – niet-erkenning – artikel 27 WIPR – artikel 21 WIPR – openbare orde – artikel 146bis oud BW – schijnhuwelijk

Mariage – non-reconnaissance – article 27 CODIP – article 21 CODIP – ordre public – article 146bis C.civ. – mariage simulé

In zake: A.R.V. Nr.16/3578/B

Gezien voorgaand verzoekschrift op 3 november 2016 aangeboden door meester M. Blom, advocaat, kantoor houdende te 2020 Antwerpen, Onafhankelijkheidslaan 13, voor en namens:

1. **K. M.**,
geboren te [...] op [...] en wonende te [...] (Antwerpen), [...],

2. **B. A.**,
geboren te Marokko op [...] en verblijvende in Marokko,
- keuze van woonst doende ten kantore van haar raadsman meester M. Blom, te 2020 Antwerpen, Onafhankelijkheidslaan 13.

1. Procedure

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:

- het verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 3 november 2016,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, de heer S. Vandromme, dd. 30 december 2016,
- de schriftelijke repliek namens verzoekers dd. 26 juni 2017,
- de stukken.

Verzoeker en de raadsman van verzoekers werden gehoord in raadkamer op 7 juni 2017 en 10 november 2017.

De heer Erik De Bock, substituut van de procureur des konings, heeft het schriftelijk advies van het openbaar ministerie hernomen. Namens verzoekers werd gerepliceerd.

2. Verzoek

Het verzoekschrift beoogt de erkenning van het huwelijk, afgesloten tussen verzoekers te Nador (Marokko) op 7 juli 2015.

De ambtenaar van de burgerlijke stand te Antwerpen, district Borgerhout, heeft op 17 juni 2016 beslist dit huwelijk niet te erkennen.

Verzoekers hebben bij toepassing van artikelen 27 en 23 WIPR beroep ingesteld tegen deze beslissing.

3. Beoordeling

Ingevolge artikel 27 §1 WIPR wordt een buitenlandse akte - waaronder een buitenlandse akte van burgerlijke stand - in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure, indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld volgens het recht van het land waarin de akte werd opgemaakt en de grondvoorwaarden overeenkomstig het toepasselijke recht werden nageleefd, mede rekening houdend met art. 21 (de openbare orde-exceptie) en art. 18 (wetsontduiking) WIPR.

Volgens artikel 18 WIPR, dat betrekking heeft op de wetsontduiking, wordt voor de bepaling van het toepasselijk recht in een aangelegenheid waarin partijen niet vrij over hun rechten kunnen beschikken - zoals in alle aangelegenheden betreffende het personeel statuut – geen rekening gehouden met feiten en handelingen gesteld met het enkele doel te ontsnappen aan de toepassing van het door deze wet aangewezen recht.

Artikel 21 WIPR bepaalt dat de toepassing van een bepaling uit het door deze wet aangewezen recht geweigerd wordt, voor zover zij tot een resultaat zou leiden dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde. Bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid wordt inzonderheid rekening gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die de toepassing van dat buitenlands recht zou meebrengen.

Wat de huwelijks toestemming betreft, werd bij art. 12 van de Wet van 4 mei 1999 (*B.S.* 1 juli 1999) een artikel 146bis in het Belgisch Burgerlijk Wetboek ingevoegd, dat een materiële IPR- norm inhoudt ten aanzien van huwelijken waarbij een vreemdeling betrokken is.

Art. 146bis bepaalt: "Er is geen huwelijk wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet gericht is op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde."

In zoverre het vreemde recht niet sanctionerend zou optreden tegen geveinsde huwelijken kan elke Belgische overheid op grond van de Belgische internationaal-privaatrechtelijke openbare orde een huwelijk weigeren te erkennen wannéér, het er in hoofde van beide partners of één van hen enkel op gericht is een Verblijfsrechtelijk voordeel te verkrijgen voor één van de echtgenoten. Het huwelijksinstituut is immers een wezenlijk bestanddeel van het Belgisch rechtsbestel en een miskennis van dat instituut maakt een schending uit van de Belgische openbare orde en geeft aanleiding tot de toepassing van art. 21 WIPR.

Het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel door het huwelijk volstaat dus op zichzelf niet om

te besluiten tot de nietigheid van het huwelijk. Het betrachten van een verblijfsvoordeel, een materieel voordeel of om het even welk huwelijksvoordeel is immers legitiem en zeker niet onverenigbaar met de werkelijke wil om te huwen voor zover de aanstaande echtgenoten naast het beogen van een huwelijksvoordeel ook de bedoeling hebben gehad om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen. Uit een geheel van omstandigheden moet dus ook blijken dat minstens één van de echtgenoten niet de intentie had een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.

De geldigheid van een reeds afgesloten huwelijk dient te worden beoordeeld op het tijdstip van de huwelijksafsluiting.

Het behoort aan de weigerende instantie en het openbaar ministerie om hun argumenten, dat verzoekers zich schuldig zouden hebben gemaakt aan wetsontduiking of dat het huwelijk van verzoekers enkel zou gericht zijn op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel, met objectieve gegevens te staven.

Uit het dossier blijken onder meer volgende elementen:

- Verzoeker heeft de Belgische nationaliteit, verzoekster heeft de Marokkaanse nationaliteit. Het huwelijk met verzoeker bood verzoekster de mogelijkheid om op haar beurt en verblijfsrecht in België te verwerven. In 2013 heeft zij al eens een poging ondernomen om naar België te komen om een broer te bezoeken die via een huwelijk met een Belgische aan verblijfsrecht is gekomen. Het visum werd geweigerd omdat er weinig zekerheid was dat zij na het verstrijken van het visum naar Marokko zou terugkeren. Er wonen 2 broers (verzoeker heeft het over 3 broers) en een zus van verzoekster in België, twee zussen zijn nog in Marokko.
- Verzoekers zouden mekaar leren kennen hebben in februari 2014 (volgens verzoekster), in de zomer van 2014 (volgens verzoeker), toen verzoeker met zijn familie op vakantie was in Marokko. Verzoekers hebben niet de behoefte gevoeld hierover duidelijkheid te scheppen door bijvoorbeeld de voorlegging van een paspoort (enkel één blad met een stempel betreffende een terugkeer uit Marokko op 31 augustus 2016 wordt voorgelegd). Verzoeker is een verre neef van verzoekster en de ontmoeting, in 2014 of later, is via de familie gearrangeerd. In juni 2015 zou verzoeker teruggekeerd zijn naar Marokko voor de verloving en op 7 juli 2015 werd de huwelijksakte ondertekend. Het is niet duidelijk wanneer verzoeker terugkeerde naar België. Hij zou terug gekeerd zijn naar Marokko "*voor een langere periode*" in 2016, meer bepaald in juli 2016. Vreemd is dat enkel de stempel van terugkeer op 31 augustus 2016 wordt voorgelegd (zie hoger). Waarom zijn verzoekers niet geneigd om hun verhaal duidelijk te stofferen en hun beweringen minstens aannemelijk te maken? Vervolgens liggen er vliegtuigtickets voor van een reis naar Marokko van 27 maart 2017 tot 21 april 2017 op naam van verzoeker, zijn nog thuiswonende zus en zijn moeder. Of het hier om meer gaat dan de jaarlijkse vakantie in Marokko is niet duidelijk. Foto's zouden het tegendeel moeten bewijzen, doch wat onmiskenbaar opvalt is dat verzoekers wel beiden op de foto's staan, doch mekaar op geen enkele foto aanraken.
- Verzoeker is reeds eerder gehuwd geweest met een Marokkaanse dame, die na het bekomen van verblijfspapieren verzoekers zou verlaten hebben, wat dan geleid heeft tot de

nietigverklaring van het huwelijk op vraag van verzoeker. Niettemin wordt in het vonnis van nietigverklaring, nadien bevestigd in beroep, gewezen op de versie van de eerste echtgenote die het mislukken van het huwelijk wijt aan de familie van verzoeker "*die van haar een slavin wilde maken en haar strikte huisregels oplegde Ze mocht niet buiten komen en geen Nederlands leren*".

- Het is hoe dan ook duidelijk dat de familie van verzoeker een cruciale rol speelt op het vlak van bijstand in zijn situatie op medisch vlak, te wijten aan schizofrenie en met een invaliditeit van meer dan 66 % voor gevolg. Hij krijgt voor die bijstand overigens een premie voor mantel- en thuiszorg van 130 euro per maand. Verzoeker woont in bij zijn ouders en uit de verklaringen van beide verzoekers blijkt dat het de bedoeling is van dit zo te houden. Verzoeker heeft onder voorlopig bewind van zijn vader gestaan van 30 juni 2004 tot 4 november 2014. Dit betrof weliswaar zijn goederen, doch geeft aan dat er meer aan de hand is dan wat nervositeit, zoals blijkt aan verzoekster is uitgelegd. Uit haar verklaring komt duidelijk naar voor dat zij in de waan is gelaten dat er wel een psychiatrische behandeling ooit is geweest, maar dat dit allemaal achter de rug is en dat zegt ze letterlijk dat verzoeker wel het werk zal kunnen hervatten. Dat de invaliditeit alvast is toegekend tot 2020 is haar blijkbaar niet bekend. Schizofrenie is een ernstige en complexe psychiatrische ziekte die gepaard gaat met psychoses, wat inhoudt dat de patiënt wanen heeft en/of hallucinaties en verward denkt. Medicijnen kunnen symptomen bestrijden maar bieden geen genezing. Dergelijke zaken verzwijgen voor de huwelijkspartner getuigt geenszins van een oprechte intentie om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.
- Dat verzoeker ook naar de rechtbank toe één en ander rooskleuriger wenst voor te stellen is duidelijk gebleken door zijn uitspraak op de zitting van 10 november 2017 dat hij maar een korte periode onder voorlopig bewind heeft gestaan. Uit de inlichtingenfiche uit het bevolkingsregister in het dossier van het openbaar ministerie (stuk) 1 blijkt duidelijk dat het over een periode van 10 jaar gaat, meer bepaald van 30 juni 2004 tot 4 november 2014. Iemand met oprechte bedoelingen heeft geen nood aan leugens om zijn verhaal er beter te laten uitzien. Het is aldus duidelijk dat het huwelijk gebruikt wordt om een verzorgster/goedkope werkkraft aan verblijfspapieren te helpen en aldus in huis te halen voor bijstand, wat ver staat van het instituut van het huwelijk als zijnde gericht op een duurzame levensgemeenschap. Dat verzoekster mogelijks een gemakkelijk slachtoffer is in dit opzet is verre van onwaarschijnlijk, nu tijdens haar ondervraging is gebleken dat ze geen weet heeft van de ware omvang van de medische situatie van verzoeker.
- Dat verzoekers verre familie zijn van mekaar en dat reeds twee broers (volgens verzoeker drie broers) en één zus van verzoekster in Europa verblijven maakt meer dan aannemelijk dat het huwelijk van verzoekers slechts een middel vormt om verzoekster eveneens aan verblijfspapieren te helpen. De door verzoekers voorgelegde bewijsstukken getuigen dan eerder van een dossieropbouw *post factum* dan dat zij dat meer dan aannemelijke vermoeden weerleggen. Zo dateren de beweerde overschrijvingen alle van na de eerste zitting die heeft plaats gevonden voor behandeling van de zaak op 7 juni 2017 (eerste betaling op 12 juni 2017). De voorgelegde foto's van het huwelijk zijn louter staatsieportretten en tonen allerminst aan dat het huwelijk zou gevierd zijn in beperkte kring, zoals verzoekers beweren.

- Verzoeker is 17 jaar ouder dan verzoekster, wat op zich uiteraard niets bewijst, doch in het geheel van de feiten minstens argwaan wekt.

Het geheel van de dossiergegevens (in het bijzonder deze hiervoor vermeld) en de chronologie van de gebeurtenissen vormen voldoende gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens die aantonen dat verzoekers of minstens één van hen bij het aangaan van het huwelijk niet de daadwerkelijke intentie hadden een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen en dat het huwelijk er enkel op gericht was verzoekster een verblijfsrechtelijk voordeel te verschaffen als verzorgster/goedkope werkkracht.

Het huwelijk is bijgevolg in strijd met de openbare orde.

Het verzoek wordt afgewezen.

**OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK**

Stelt vast dat de wet op het taalgebruik in gerechtszaken is nageleefd.

Alle verdere en strijdige middelen verwerpend.

Verklaart het verzoek toelaatbaar, doch ongegrond.

Legt de kosten ten laste van verzoekers.

Dit vonnis werd uitgesproken op acht december tweeduizend zeventien in raadkamer van de Kamer AF2, die samengesteld was uit:

H. Smeyers, rechter,
E. De Bock, substituut procureur des Konings,
A. Rasschaert, griffier.